

Elektronisk fodlænke

Baggrundsinformation om afsoning med elektronisk fodlænke

Kriminalforsorgen, marts 2019

Baggrundsinformation om afsoning med fodlænke

Det er muligt at udstå fængselsstraf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, hvilket i daglig tale betegnes som afsoning med elektronisk fodlænke. Denne afsoningsform betyder, at dømte kan afsone på egen bopæl og samtidig passe uddannelse eller arbejde og være sammen med familien.

Hvem kan afsone i fodlænke

Personer idømt fængselsstraf i indtil 6 måneder har mulighed for søge om afsoning med fodlænke. Udgangspunktet er, at dette gælder alle uanset hvilken kriminalitet, den pågældende er dømt for. Det gælder også for kombinationsdomme, så længe den ubetingede del af straffen ikke overstiger 6 måneder. Det er desuden et krav, at den dømte er på fri fod og ikke er varetægtsfængslet. Hvis afsoningen er påbegyndt, kan der kun i ganske særlige tilfælde ske overførsel til afsoning med fodlænke.

Fodlænkeordningen gælder dog ikke dømte, som har fået fængselsstraf på op til 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer.

Herudover er det afgørende, at den dømte ikke inden dom har erklæret sig uvillig til at udføre samfundstjeneste, da der så som udgangspunkt ikke kan gives tilladelse til afsoning i fodlænke.

Ansøgningsprocessen

Udgangspunktet er, at alle der er idømt fængselsstraf i indtil 6 måneder automatisk modtager informationsbrev og ansøgningsskema om fodlænke via digital post. Er de ikke tilmeldt digital post, vil brevet blive sendt med almindelig post.

Er den dømtes adresseforhold uafklarede, således at der kan være tvivl om, hvorvidt brevet når frem til den dømte, anbefales det, at den pågældende selv henvender sig til den lokale fodlænkeafdeling telefonisk eller ved personligt fremmøde.

Det kan anbefales, at den dømte ansøger om afsoning med fodlænke ved telefonisk kontakt til Kriminalforsorgen.

Er den dømte en del af den personkreds, hvor politiet vil bede om hurtig indsættelse af hensyn til politiets forebyggende indsats, sendes der ikke informationsbrev og ansøgningsskema. En eventuel ansøgning om afsoning med fodlænke vil i disse tilfælde ikke have opsættende virkning i forhold til indkaldelsen til afsoning.

Alle øvrige ansøgninger, som modtages rettidigt, har opsættende virkning.

Uanset om den dømte har modtaget et informationsbrev eller ej, er der mulighed for at ansøge via Kriminalforsorgens hjemmeside: <https://selvbetjening.kriminalforsorgen.dk/>

Når ansøgningen er modtaget i Kriminalforsorgen, vil den dømte blive indkaldt til en egnethedsvurdering. På baggrund af denne vil Kriminalforsorgen tage stilling til, om der kan gives tilladelse til afsoning med fodlænke.

Der kan meddeles afslag på afsoning med fodlænke, hvis afsoningsformen ikke er hensigtsmæssig, herunder hvis der er grund til at antage, at den dømte ikke vil overholde de fastsatte vilkår. Desuden kan der meddeles afslag, hvis særegne hensyn til retshåndhævelsen kræver dette.

Kriminalforsorgen skal vurdere faren for, at den dømte vil misbruge en tilladelse til at afsone med fodlænke til at begå ny kriminalitet. Ved denne vurdering kan Kriminalforsorgen bl.a. lægge vægt på oplysninger, som politiet måtte fremkomme med angående den pågældendes tilhørsforhold til grupper af personer, der udviser et adfærdsmønster præget af omfattende kriminalitet.

Bopælen

Afsoning med fodlænke kræver, at den dømtes boligforhold er således, at strafudståelsen rent praktisk kan finde sted under intensiv overvågning.

Det er ikke et krav, at den dømte har folkeregisteradresse på bopælen. Bopælen skal dog være afgrænset, så kun få personer har adgang til f.eks. køkken og bad. Det betyder, at herberg, hotel og gangkollegier ikke kan godkendes.

Det afhænger dog altid af en konkret vurdering af, hvorvidt straffuldbyrdselsen kan finde sted under den fornødne intensive overvågning og kontrol.

Hvis der er andre beboere på bopælen over 18 år, skal disse give deres samtykke til, at dommen afsones på bopælen. Dette skyldes blandt andet, at Kriminalforsorgen aflægger kontrolbesøg på alle tidspunkter af døgnet.

Beskæftigelse og aktivitet

For personer idømt mere end 30 dages fængsel, er det en betingelse, at den dømte har beskæftigelse i form af uddannelse, arbejde eller lignende.

Det er en forudsætning, at fodlænkeafdelingen kan kontrollere, at den dømte overholder kravet om beskæftigelse.

Beskæftigelsen skal som udgangspunkt være minimum 20 timer og maksimalt 37 timer om ugen.

Der kan i særlige tilfælde dispenseres fra beskæftigelseskravet. Dette vil navnlig være relevant for pensionister, førtidspensionister, efterlønsmodtagere og andre, som er varigt uden for arbejdsmarkedet. Det kan ligeledes være relevant for langtidssygemeldte, eller hvis den dømte bliver ufor- skyldt arbejdsløs.

Arbejdspladsen eller uddannelsesstedet vil blive orienteret om, at den dømte afsoner med fod- lænke. Dette er nødvendigt, idet der skal udpeges en kontaktperson på stedet, som skal holde øje med, at beskæftigelsespligten opfyldes. Kun i helt særlige tilfælde kan der dispenseres herfra.

For dømte med straf på 30 dage eller derunder er der ikke noget beskæftigelseskrav, men der er intet til hinder for, at den dømte er i beskæftigelse under afsoningen. I givet fald skal der kunne føres kontrol med beskæftigelsen på samme måde som nævnt ovenfor.

Vilkår under afsoning

Det er først og fremmest et vilkår for afsoning med fodlænke, at den dømte ikke begår strafbart forhold i perioden. Politiet indberetter ny kriminalitet til Kriminalforsorgen.

Desuden må den dømte kun forlade sin bopæl inden for de tidsrum, Kriminalforsorgen har bestemt, og kun til godkendte aktiviteter. Dette vil fremgå af et aktivitetskema, som laves til den enkelte afsoner.

Den dømte må under afsoning hverken indtage alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer forbudt efter den almindelige lovgivning.

Det er desuden et krav, at den dømte ikke udebliver fra arbejde, uddannelse eller lignende, medmindre Kriminalforsorgen konkret har tilladt dette f.eks. på grund af en sygemelding.

Det er ligeledes et krav, at den dømte deltager i kriminalitetsforebyggende programvirksomhed fastsat af Kriminalforsorgen. Den dømte skal selv betale for transport til og fra stedet, og har ikke ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Den dømte skal desuden undergive sig tilsyn og kontrol og overholde de forskrifter, som Kriminalfor- sorgen fastsætter, samt underrette Kriminalforsorgen om ethvert forhold af betydning for straffuld- byrdelsen på bopælen.

Kriminalforsorgen kan fastsætte andre vilkår, hvis det findes hensigtsmæssigt. De kan f.eks. være behandling mod misbrug af alkohol eller vilkår om psykiatrisk behandling.

Tilbagekaldelse

Tilbagekaldelse af tilladelse til afsoning med fodlænke kan ske af forskellige årsager, blandt andet hvis den dømte selv anmoder herom.

Det kan ligeledes ske, hvis den dømte inden iværksættelse af afsoningen har begået nyt strafbart forhold, og Kriminalforsorgen vurderer, at den nye verserende sag medfører en sådan ændring af den dømtes personlige forhold, at denne form for afsoning ikke længere er hensigtsmæssig. Der kan desuden ske tilbagekaldelse, hvis den dømte på tidspunktet for iværksættelse af straffuldbyrdelsen eller under denne frihedsberøves af anden grund end til udståelse af fængselsstraf. Det kan være anholdelse, varetægtsfængsling eller anbringelse inden for psykiatrien f.eks. i form af tvangsindlæggelse.

Tilbagekaldelse kan ligeledes ske, hvis den dømte på tidspunktet for iværksættelse ikke længere opfylder kravene til boligforhold, beskæftigelse eller samtykke fra medbeboere.

Slutteligt kan tilladelsen tilbagekaldes hvis vilkårene for afsoningen med fodlænke ikke overholdes. Der foretages et konkret skøn, af hvorvidt der skal ske tilbagekaldelse, i det enkelte tilfælde. Hvis tilladelsen tilbagekaldes, vil den dømte straks blive overført til fængsel eller arresthus.

Mere information om afsoning med fodlænke kan findes i:

- Straffuldbyrdslovens kapitel 13 a
- Bekendtgørelse om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (bekendtgørelse om strafudståelse på bopælen)
- Vejledning om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (vejledning om strafudståelse på bopælen)
- Cirkulære om visse sagsbehandlingsspørgsmål ved behandlingen af sager om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

Reglerne kan findes på www.retsinformation.dk